

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
087/22	Plan- og kommunalteknisk utval	PS	24.08.2022
021/22	Eldrerådet	PS	23.08.2022
021/22	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	PS	23.08.2022
040/22	Ungdomsråd	PS	22.08.2022
069/22	Formannskapet	PS	07.09.2022
070/22	Heradsstyret	PS	14.09.2022

Saksbehandlar	ArkivsakID
Pelle Engeseter	22/2526

Høyringsinnspel til planprogram for regional plan for senterstruktur og berekraftige lokalsamfunn

Vedlegg:

Planprogram for regional plan for senterstruktur og berekraftige lokalsamfunn på høyring (2)
Rådmannen sitt framlegg til vedtak: Høyringsinnspelet vert vedteke slik det ligg føre.

Ungdomsråd - 040/22

UR - behandling:

Møteleiar legg fram følgjande forslag: "Høyringsinnspelet blir vedteke med følgjande merknad: Ungdomsrådet ber administrasjonen finne betre formuleringar for å uttrykkje det som står i følgjande setning " Å legge til rette for at barn og ungdom skal trivast og kjenne tilhøyrslø til kommunen sin, eller grenda si, er å investere i framtida" Stikkord er inkludering, haldningsarbeid, lokale og tilgjengelege møtestader med aktivitetar."

UR - vedtak:

Einstemmig vedteke.

Eldrerådet - 021/22

ELD - behandling:

Rådet gjorde slikt fellesframlegg:

"Rådet vil spele inn viktigheita av å hugse på og teke omsyn til universell utforming i alle planar og alle utbyggingar"

Framlegget vert samrøystes vedteke.

ELD - vedtak:

Rådet vil spele inn viktigheita av å hugse på og teke omsyn til universell utforming i alle planar og alle utbyggingar

Råd for menneske med nedsett funksjonsevne - 021/22

RFF - behandling:

Rådet gjorde slikt fellesframlegg:

"Rådet vil spele inn viktigheita av å hugse på og teke omsyn til universell utforming i alle planar og alle utbyggingar"

Framlegget vert samrøystes vedteke.

RFF - vedtak:

Rådet vil spele inn viktigheita av å hugse på og teke omsyn til universell utforming i alle planar og alle utbyggingar.

Plan- og kommunalteknisk utval - 087/22

PL - behandling:

Utvalsleiaren gjorde slikt endringsframlegg:

"Endring i høyringsinnspel frå osterøy Kommune:

5 linje under Senterstruktur:

- med større verksemder og sterk sjølvkjensle.

Mange distriktskommunar opplever at til dømes strenge rekkefølgekrav hindrar utvikling av eksisterande verksemder og busetnad. Lokalsamfunna vert ikkje bærekraftige når overordna mynde gong på gong overstyrer kommunane sine ynskjer. Meir fleksibilitet frå overordna mynde har ein eigen verdi her.

Til pkt. 7 – Utgreiingsbehov:

Avklara korleis ein kan ha meir differensierte rekkefølgekrav slik at desse ikkje er til hinder for gjennomføringa av ønskelege tiltak. Dette inkluderer metodikk for betre tverrfagleg samarbeid internt i dei ulike delane av fylkeskommunen sin organisasjon i planarbeidet."

AVRØYSTING:

Utvalsleiaren sitt endringsframlegg vart samrøystes vedteke

Rådmannen sitt framlegg vert samrøystes vedteke

PL - vedtak:

Høyringsinnspelet vert vedteke slik det ligg føre med følgjande endring:

5 linje under Senterstruktur:

- med større verksemder og sterk sjølvkjensle.

Mange distriktskommunar opplever at til dømes strenge rekkefølgekrav hindrar utvikling av eksisterande verksemder og busetnad. Lokalsamfunna vert ikkje bærekraftige når overordna mynde gong på gong overstyrer kommunane sine ynskjer. Meir fleksibilitet frå overordna mynde har ein eigen verdi her.

Til pkt. 7 – Utreiingsbehov:

Avklara korleis ein kan ha meir differensierte rekkefølgekrav slik at desse ikkje er til hinder for gjennomføringa av ønskjelege tiltak. Dette inkluderer metodikk for betre tverrfagleg samarbeid internt i dei ulike delane av fylkeskommunen sin organisasjon i planarbeidet.

Formannskapet - 069/22

FS - behandling:

Ordføraren gjorde slikt tilleggsframlegg: Ordet "sjølvkjensle" på s. 2 under punkt "Senterstruktur" vert bytta ut med "identitet".

Ordføraren gjorde slikt tilleggsframlegg: "Uttalene frå råd for menneske med nedsett funksjonsevne, eldrerådet og ungdomsrådet vert lagt til i uttalen frå kommunen."

AVRØYSTING:

Ordføraren sitt tilleggsframlegg om ordlyd vart samrøystes vedteke

Ordføraren sitt tilleggsframlegg om uttalene frå råda vart samrøystes vedteke

Plan- og kommunalteknisk utval sin innstilling med tillegg vart samrøystes vedteke.

FS - vedtak:

Høyringsinnspelen vert vedteke slik det ligg føre med følgjande endring:

5 linje under Senterstruktur:

- med større verksemder og sterk sjølvkjensle.

Mange distriktskommunar opplever at til dømes strenge rekkefølgekrav hindrar utvikling av eksisterande verksemder og busetnad. Lokalsamfunna vert ikkje bærekraftige når overordna mynde gong på gong overstyrer kommunane sine ynskjer. Meir fleksibilitet frå overordna mynde har ein eigen verdi her.

Til pkt. 7 – Utreiingsbehov:

Avklara korleis ein kan ha meir differensierte rekkefølgekrav slik at desse ikkje er til hinder for gjennomføringa av ønskjelege tiltak. Dette inkluderer metodikk for betre tverrfagleg samarbeid internt i dei ulike delane av fylkeskommunen sin organisasjon i planarbeidet.

Ordet "sjølvkjensle" på s. 2 under punkt "Senterstruktur" vert bytta ut med "identitet".

Uttalene frå råd for menneske med nedsett funksjonsevne, eldrerådet og ungdomsrådet vert lagt inn i uttalen frå kommunen.

Saksopplysningar:

Saksopplysningar:

Planprogrammet for regional plan for senterstruktur og berekraftige lokalsamfunn er no på høyring. Vestland fylkeskommune inviterer til å kome med høyringsinnspel innan 23. september.

Med utgangspunkt i kartleggingar i kommunane og møte med Statsforvaltaren i Vestland, Statens vegvesen og fagavdelingane i fylkeskommunen, utfordringsnotat og kunnskapsgrunnlaget for utviklingsplanen for Vestland, er det føreslått seks plantema for regional plan for senterstruktur og berekraftige lokalsamfunn:

- senterstruktur
- utbyggingsmønster og arealbruk
- lokalisering av arbeidsplassar, tenester og tilbod
- utforming av omgjevnader
- bustadpolitikk
- born og unge, trivsel og tilhøyrse

Høyringsuttale

Merknader til dei seks plantema

Osterøy kommune meiner dei valde plantema er gode og utgjer ei grunnstamme i arbeidet for ein god senterstruktur og berekraftige lokalsamfunn. Det er likevel slik at fleire tema overlappar ein annan; «senterstruktur» omfattar i stor grad «lokalisering av arbeidsplassar, tenester og tilbod» og vil såleis vere overlappende; det same gjeld for tema «utbyggingsmønster og arealbruk» som er sterkt knytt til tema «bustadpolitikk». Det bør bli vurdert å slå saman overlappende og relaterte tema.

Me har merknader av ulike omfang til fleire tema, som vist under. Ein generell, men viktig merknad er at det er viktig å differensiere mellom by og bygd.

Senterstruktur

Osterøy kommune er samd med framstillinga og grunngjevinga av den regionale senterstrukturen slik i planprogrammet. Det er òg viktig å ha eit senterhierarki med ulikt teneste- og varetilbod i kommunane. Det er likevel viktig at planprogrammet tar høgde for senterstrukturen i kommunar som Osterøy gjerne skil seg frå «norma» gjennom at det er fleire små sentra og mange grender/bygder med sterk sjølvkjensle. Senterstrukturen i Regional plan for senterstruktur og berekraftige lokalsamfunn må ikkje vere slik at han kjem i konflikt med den faktiske senterstrukturen i mange kommunar. Det skal vere lov å bygge i mindre grender og bygdesamfunn utan at det skal kome i konflikt med overordna føringar. Omfanget av slik desentralisert utbygging må vere avklart i kommuneplanen sin samfunnsdel og/eller arealdel. Me ber om at planen tek opp denne problemstillinga.

Utbyggingsmønster og arealbruk

Det er viktig at planprogrammet set fokus på utbyggingsmønster i samanheng med fortetting, transformasjon, ombruk og sambruk av areal, bygg og transportsystem. Ei slik kopling er avgjerande for å oppnå berekraftsmål. Samstundes bør det også her drøftast om dei same retningslinene i same grad skal gjelde for kommunar med utprega ruralt utbyggingsmønster. Me meiner at skiljet mellom kommunar med stor grad av urban struktur og kommunar med stor grad av rural struktur må problematiserast i Regional plan for senterstruktur og berekraftige lokalsamfunn. Det er viktig at planen tek høgde for rurale kommunar ofte har andre utfordringar enn byar og meir urbane kommunar. Når det er sagt, så stør me opp under tankegangen at utbyggingsmønster og transportsystem må samordnast for å oppnå effektive løysingar, og at fortetting utgjer ein viktig strategi her.

I mange kommunar, inkludert Osterøy, kan det frå tid til annan oppstå konflikt mellom normative krav til utbyggingsmønster og til kommunen sitt behov for attraktive tomter. Dette er ei viktig problemstilling som mellom anna må bli sett i samanheng med kommunen sitt ønske om å ha attraktive tomter for bustadetablering og næringsetablering. Attraktive tomter ligg ikkje alltid der dei skal i høve til eit normativt utbyggingsmønster. Dette er ei reell utfordring for mange distriktskommunar. Tilgang på attraktive tomter utgjer eit viktig konkurransefortrinn for kommunar som Osterøy i den regionale kampen om innbyggjarar og næringsetableringar. Det er såleis viktig for Osterøy kommune å ha ein slik strategi for å oppretthalde *den sosiale og økonomiske berekrafta* i dei ulike lokalsamfunna i kommunen, samstundes som me tek grep for å oppretthalde *den økologiske*

berekrafta.

Arealbruk er ikkje så mykje omtalt under denne temaoverskrifta i planprogrammet. Me vil av den grunn streka under at det er særskild viktig med ein streng og målretta arealbruk i kommunane, og at dette må bli omtalt i planen. Dette gjeld særleg arealbruk knytt til naturmangfald og dyrka og dyrkbar landbruksareal, men óg klimaførebyggjande tiltak knytt til arealbruk.

Osterøy kommune har i kommuneplanen sin samfunnsdel lagt opp til arealbruk, klimaomstilling og samfunnsutvikling som støttar opp under FN sine berekraftmål. Denne målsettinga er vidareført i revisjonen av kommuneplanen sin arealplan som me no er i gang med. Me er, med dette som utgangspunkt, på line med planprogrammet i skildringa av «utbyggingsmønster og arealbruk».

Me ber om at planen tek opp desse problemstillingane.

Lokalisering av arbeidsplassar, tenester og tilbod

Det er viktig at regional plan for senterstruktur og berekraftige lokalsamfunn legg sterke føringar på kvar nyetableringar av daglegvarebutikkar og anna nærtene/tilbod bør lokalisast. Lokalisering og etablering av tenester og tilbod må følgje den kommunale og regionale senterstrukturen og prinsippet om rett aktivitet på rett plass. Det er såleis viktig at nyetableringar av t.d. varehandel vert lagt til etablerte sentra og/eller befolkningskonsentrasjonar for å bygge opp om desse. Me ber om at planen tek opp denne problemstillinga.

Utforming av omgjevnader

Her har me ingen merknader utover at me er samd i innhaldet i planprogrammet.

Bustadpolitikk

Me er samde i at det vil vere viktig å sjå nærare på korleis kommunane «kan stimulere til auka bustadbygging tilpassa behov, varierte bustadtypar, -storleik og -pris, m.a. gjennom samarbeid med næringsliv og Husbanken.» Samstundes er «stimulering til auka bustadbygging» ikkje det mest presserande for kommunar med folketalsnedgang og uheldig demografisk utvikling. Situasjonen i mange distriktskommunar er at det ikkje er særleg etterspurnad etter bustader.

Følgjande står under tema «bustadpolitikk»: «*Lokalisering, utforming av nærmiljø, bustader til eige eller leige tilpassa behovet og variasjon i butilbodet er med på å auke attraktiviteten og den sosiale berekrafta til ein stad.*» Dette er utgjert mykje av essensen når det gjeld samfunnsutvikling i mange distriktskommunar og kommunar med utprega ruralt utbyggingsmønster; butilbodet i ein kommune kan vere eit viktig verkemedel for å trekke til seg nye innbyggjarar samt halde på dei som bur der. Det er vidare viktig for kommunane å kunne tilby bustader tilpassa behov og etterspurnad, ikkje minst som følgje av den demografiske situasjonen i mange kommunar i dag og framover med fleire eldre og færre unge. Med andre ord må kommunane tenke bustadakkvisisjon for å trekke til seg nye innbyggjarar samstundes som dei også må tenke endra behov og etterspurnad som følgje endra demografisk utvikling. Dette krev ein godt gjennomtenkt bustadpolitikk. Me ber om at planen tek opp denne problemstillinga.

Barn og ungdom – trivsel og tilhøyrse

Me er glade for at trivsel og tilhøyrse blant barn og ungdom blir tema i Regional plan for senterstruktur og berekraftige lokalsamfunn. Å legge til rette for at barn og ungdom skal trivast og kjenne tilhøyrse til kommunen sin – eller grenda si, er å investere i framtida. Gode møtestader er, som planprogrammet også omtalar, svært viktig for barn og ungdom. Utfordringa i mange kommunar vil ofte her ofte vere lange avstandar og dårleg kollektivtilbod mellom bustad og møtestad. Me ber om at planen tek opp denne problemstillinga.

Merknader til planstruktur

Osterøy kommune har ingen merknader til planstruktur.

Merknader til medverknad

Osterøy kommune er samd med teksten i planprogrammet som seier at det er naudsynt å jobbe godt med medverknad internt i fylkeskommunen og med eit breitt spekter av aktørgrupper. Opplegget som er skissert i planprogrammet ser bra ut. Me har ingen merknader utover dette.

Merknader til framdriftsplan

Osterøy kommune har ingen merknader til framdriftsplan.

Merknader til organisering av planprosessen

Osterøy kommune har ingen merknader til organisering av planprosessen.

Utgreiingsbehov

Osterøy kommune har ingen merknader til utgreiingsbehov.

Rammer for planarbeidet

Osterøy kommune har ingen merknader til rammer for planarbeidet.

Konklusjon

Rådmannen rår til at høyringsinnspelet vert vedteke slik det ligg føre.